

Za operacijo gnojne bule na teličku so Rusovi iz Notranjih Goric plačali 135 dinarjev za storitev, 105 dinarjev za zdravila in 162,50 dinarjev za prevoz. Franc Vilar je to razmerje komentiral z besedami: »Hribovec je vedno revež.«

Tako kot lahko Alojz Strle iz Črne vasi 126 pripoveduje ure in ure o ovci, kravi in kobilu Muri vse najlepše, tudi Franc Vilar razpreda neskončne pripovedi o živalih. Pripoveduje jih tako pristno, vabljivo, da mu prav radi prisluhnejo mladi in odrasli.

EN DAN Z VETERINARJEM

Boljši pogoji dela, Ljubezen do živali ostaja!

Volkswagen LJ 157-110. Čigav je ta avto? Vprašajte Polonco iz gostilne Strah. Mirno vam bo zaščeбетala: »Od strica Vilarja je. K nam pride pregledovat meso za pečenice, klobase.«

Na ropot »hrošča« čakajo mnogi kmetje med Turjakom in Dobrovo. Vedo, da z njim prihaja pomoč. V prijazni besedi, nasvetu, tolažbi, strokovnem posegu pri živalih. Mladim, najmlajšim je nasmejani stric, zaradi katerega mora biti, tako kot tudi vnukinja pri Trčkovih v Črni vasi, vedno čisto in pospravljeno v hiši in hlevu. Odraslim pa poznavalec kmetijskega življenja,

kmetove prednostne skrbi za živino, kmetovih težav in nad. Zato so mu odprta vrata vsake domačije in hleva v naši občini. Zaradi zaupanja, ki si ga je nabral pri ljudeh v preteklih desetih letih.

»Od 1948. leta sem v veterinarski službi. Najrazličnejša dela sem opravljal v tem obdobju. Marsikje sem oral ledino. To pri nas ni zavidanja vredna naloga,« je izpostavil pripovedno jedro dipl. veterinar Franc Vilar.

Pred desetimi leti je pričel delati v Veterinarskem zavodu KRIM Grosuplje DE Ljubljana

Vič Rudnik. Devet let je bila v njegovi hiši na Soški cesti pisarna enote. Devet let ni imel počitka. Ko so tudi naši veterinarji dobili nove prostore, so si Vilarjevi oddahnili. Dvakrat. Zaradi preselitve sedeža enote, predvsem pa zaradi uvedbe dežurstva. Tudi zanje so končno nastopile proste sobote in nedelje.

»Pa sem kar bolan, če ne grem na teren. V vseh teh letih se je delavnik povezoval z delavnikom in kmetje so se me tako navadili, da sem vedno delavno oblečen, da se jim zdi prav nenavadno, če me vidijo v praznični obleki. Bojijo se, da takrat ne bi mogel pomagati živini. Njihova skrb je odveč. Na prste obeh rok bi lahko preštel dneve, ko so me videli tako oblečenega,« je nizal svoja in ljudska spoznanja.

Dober opazovalec že v enem delavnem dnevu veterinarja na terenu spozna razliko med veterinarjem in zdravnikom. Pa brez zamere. Če zdravnik ni povsem gotov v svojo ugotovitev, napiše pacientu napotnico in ga pošlje k specialistu.

Kaj pa veterinar? Človeško rečeno, lahko stisne le zobe, poišče v hipu v zadnji možganski celici vse svoje znanje in s krepkimi rokami

izvede operacijo, poseg pri živini. Pred budnimi kmetovimi očmi.

»Po porodu telička sem včasih tako izmučen, da še komaj stojim na nogah. Največkrat ni časa za premišljevanje. Zavihati je treba rokave, seči v kravino notranjost in recimo, zasukati telička, da se ne bi zadušil. Kmet ne vpraša za tvoj pogum, tvojo moč, tvojo starost. Zanj si veterinar, živinozdravnik. S svojim znanjem in ravnanjem mu moraš pomagati. Kadar pa rečeš, da pomoč ne bo uspešna, ti mora kmet popolnoma verjeti. Šele takrat si njihov,« je razpredal posebnosti svojega poklica Franc Vilar.

UKW ZA VETERINARJE

Več dela, manj napora

mag. Cvetko Bunc

Delavci Veterinarskega zavoda KRIM Grosuplje DE Ljubljana Vič-Rudnik se bodo radi spominjali lanskega in letošnjega leta. Septembra 1981. leta so se po dolgih letih gostovanja pri veterinarju Francu Vilarju končno preselili v prostore VARNOST na Koperski ulici. Dobra povezava z omenjeno delovno organizacijo jim je omogočila uvedbo neprekinjene dežurne službe na telefonu 268-543 in naročanje osemenjevanja govedi na istem telefonu med 7.00 in 8.30. Kako je to spremenilo delo veterinarjev, nam je razložil direktor zavoda mag. Cvetko Bunc.

»Naše delo je postalo predvsem bolj programirano kot dosedaj. Ob dežurnem (od petka do petka) veterinarju, ki opravlja predvsem kurativne posege, si lahko drugi delavci dobro planirajo svoje dnevno delo. Do poldevete ure so znana naročila. Tako si osemenjevalec lahko določi pri povprečno enaintridesetih osemnitvah dnevno najbolj gospodarno pot. To ni pomembno le zaradi njegovega zmanjšane napora, ampak tudi zaradi stroška, ki ga tako opravilo prinese kmetom. Kilometrina je žal med najvišjimi postavkami v računu. Če pa povem, da pri nas nimamo kadrovskih rezerv, je le s programiranim delom mogoče prebroditi dopuste in bolniške.«

Zakaj pa bo sedmim delavcem DE

Ljubljana Vič-Rudnik ostalo v spominu letošnjega leta?

»V sodelovanju z gorenjskimi, domažalsko-kamniškimi, zasavskimi veterinarji nam bo uspelo urediti UKW zveze med centri in veterinarji. Z repetitorjem na Krvavcu bo pokrita vsa Gorenjska, Domažale-Kamnik območje VZ Posavje in VZ »Krim«. Žal proizvajalec nekoliko zamuja, vendar upamo, da bomo s 1. aprilom lahko vzpostavili to prepotrebno zvezo. Pričakujemo, da bo s tem postalo delo veterinarja na terenu še učinkovitejše. Omogočen mu bo hiter odhod na kraj, kjer potrebujejo pomoč. Odpadli bodo tudi prazni kilometri med našo centralo in terenom. Veterinar pa bo po UKW zvezi lahko zahteval dodatno pomoč.«

Za ureditev UKW zveze bomo odšteli 1,27 milijona dinarjev. Del sredstev je prispevala tudi zavarovalna skupnost Triglav.«

Bodo s tema pridobitvama viškim veterinarjem dane možnosti za dolgotrajno nemoteno delo?

»Pri prostorih moram žal reči, da je rešitev začasna. Potrebujemo lastno zgradbo, v kateri bi bila tudi veterinarska ambulanta. Če pa bo uspela združitve naših veterinarjev z veterinarsko službo TOZD posestva, bodo naša prostorska pričakovanja še toliko bolj utemeljena.«

S. J.

V zgradbi Varnosti na Koperski ulici so viški veterinarji dobili prepotrebne prostore. S pomočjo varnostnika, ki 24 ur zbira naročila, dežurni veterinarji in ostali delavci lahko gospodarnejše razdelijo poti in delovni čas. Franc Vilar ne more prehaliti te pridobitve in rad pristavi, »Končno sem tudi jaz doživel proste dneve.«

Delo veterinarja je raznoliko. V enem dnevu je sodeloval pri upravnih delih na občini, pregledu živine in konj za prodajo v škojeloško klavnico oziroma v Italijo, v gostilnah Pratk in Strah je preveril meso za gostilniško uporabo, si ogledal kravo mlekarico pred porodom v Podsmreki, dal inekcijo z minerali preslabotni živali... Toliko je vsak dan opravil, da se na kilometrskem števcu nabere po okrog štiri tisoč kilometrov na mesec. O cestah pa je dejal: »Obupno!« Pa kljub temu včasih prav predrzno hiti po naših cestah. Popoldanski del dneva, ki smo ga preživeli skupaj na zavodu, v Notranjih Goricah, Podsmreki, Črni vasi je zaključil pri Francu Bedeniču na Lavrici. Meso prašičev je bilo zdravo in gostilničar ter veterinar sta bila zadovoljna s končanim delavnikom.